

TELEGRAFUL ROMAN.

Telegraful este de doz. ori pe septem-
trul: Joia și Duminică. — Prezența
redacției se face în Sibiu la editura
foiei; pe săptămâna la 4. p. poșta, în
bani gata, prin scrierile frankate,
adresate către editura. Prețurile
prezenței pentru Sibiu este pe
an 7. fl. v. a. iar pe o jumătate de an
3. fl. 50. kr. Pentru celelalte părți
ale Transilvaniei și pentru provin-

Nr. 102.

ANUL X.

Sibiu. 23. Decembrie 1862.

Prețurile din Monarhia pe un an 8. fl.
iar pe o jumătate de an 4. fl. v. a.
Pentru prinț. și țară străină pe un
12. fl. pe 1/2 an 6. fl. v. a.
Inserțiile se plătesc pen-
tră prima dată în 7. kr. și
pe următoarele zile, pentru a doua dată
în 5 1/2 kr. și pentru a treia dată
în 3 1/2 kr. v. a.

Ad Num. 6539. pr. 1862.

Publicare.

Ampliații născuți ardeleni încă neacomodați picăți în di-
sponibilitate dela c. r. Oficiu politic-juridic și Judecatoriile
Urbare în Ardealu dissolvate suntu provocați se 'si dee tôte
documentele de lipsa la Indestularea (Abfertigung) sau Pensi-
onarea lor la Jurisdicțiunea locuinței statornice sau pre-
sente mai târziu până în 10 Ianuaru 1863, fiindu că în casu
contrariu tôte daunele următoare din neimplinirea acestei Provo-
cațiuni numai s'es' aru avea de a le insuși.

Clusiu în 18 Decembrie 1862.

Dela Praesidiu r. Guvernu transilvanénu.

Sabiu în 22. Dec. Că aceluși alu foi noastre de astăzi aducem
program'a unei foi pedagogice, carea va est în tipografi'a diecesana
deocamdata în brosiure lunarie din 1 Febr. 1863. sub redacțiunea d.
Ioan Popescu, professoru la Institutu diecesan ped. teol. de aici.
D. Redactoru e coleg'a nostru, și de aceea cu atât'a mai puțin ni
se cuvine a face șgomotu cu asteptările noastre de-la această tinera
întreprindere. Nu ni se va poté totuși luá în nume de reu ceea-ce
ne înșunc datorința, de a saluá adica din tóta inim'a acestu organu
nou destinat pentru cultura poporulu român, a-lu recomandá aten-
țiunii p. t. autoritatilor școlare, dd. preoti, professori, inventatori, și
proște totu inteliginței române și tuturor, cari se intereséza și voru
a conlucrá diu sferele șele competente la caus'a cea sublimă și șanta
a creșterei și instrucțiunii tinerimei. Program'a foi ne pro-
mite unu opu solidu, multilateralu, basatu pe studiu
și esperiența de mai multu ani, unu opu, care erá o
trebuinta profundu simțita și încă ne'implinita de a-
junsu în literatur'a noastră; ear personalitatea redactorulu
ne garanteza pentru pazirea programei și implinirea promisiunii ei.
Urările noastre însotescu această programa până'n cercurile cele mai
indepartate ale românimei, și numele redactorulu ne face a sperá cea
mai caldă a ei îmbrățisare.

Sibiu 20. Dec. Cores. ordinariu din Vien'a al lui
„Sürgöny“ aduce în numărulu 297. unu articulu incepatoriu,
din care școteș numai acelu pasagiu, ce se țiene de nationa-
litatea noastră, și care acolo așa se cetesce:

La ridicand'a catedra de limb'a și literatur'a romana în
Univ. pestana sau denumitu nu de multu D. Alesandru Romanu.
Denumirea această în imprejurarile de fatia are o însemnatate
estraordnaria, căci cade în șierulu aceluor fapte, prin care
barbatii nostri de Statu au doveditu, că ei în catu le iarta lor
giurulu activității, cu deadensulu se nevoescu a coresponde pre-
tensiunelor natiunelor fratiesci. Dovedescu ei însulfetiere
această dreapta și într'adeveru ungușca și prin acea spri-
jóna, carea din partea lor dorința poporulu romanu o
au castigatu în caus'a patriarhatulu romanu. Această bar-
batii mai distinși ai poporulu romanu o știu, și o apretiescu,
și de aceea cu privire la acele cestiuni, care între impre-
jurarile șesinte nu se potu decide, cu liniste asteapta timpul
deslegarilor și deciderilor generaie.

Noi ne încumetamu a observá acelu corespondinție vie-
nezu alu lui „Sürgöny“, că tare se însială, deaca gandesce,
că natiunea romana mai multu aru apretiu catedr'a noucreată
de limb'a și literatur'a romana la Univers. pestana, de catu ce
merita; se întielege de șine, că noi salutamu denumirea Dui
Romanu de Professore la acea catedra. Mai departe observam,
că noi romani, firesce, și barbatii nostri distinși, nu ne ha-
curamu înainte de vreme de „futuris contingentibus“, căci
noi avem proverbiulu nostru; care dice: „cei în mană, nui
mintiuna! Natiunea romana cu totu dreptulu au asteptatu dela
barbatii unguri de Statu mai multu, de catu este crearea ca-
tedrei de limb'a și literatur'a romana la Univers. pestana. Na-
țiunea romana, că unic'a, carea cu natiunea magiara au tra-
itu optu șute de ani, și era șoti'a credințioșă a natiunii un-
guresci în tota bun'a vreme, au asteptatu, că barbatii unguri
de Statu sa fia facutu, că natiunea nostra mai bine sa fia re-
presentata la Cancelari'a aulică, la Consiliulu locoteninte, la
corpu Comitoru Șupremi, și la alte oficiuri șubalterni, de
cum este; că limb'a noastră în țienuturile noastre sa nu fia per-
secutată, nici barbatiloru nostri sa nu li se impute de fapta

rea zelulu lor, ce lu desvolta în favorea limbéi lor ma-
terne!

Sibiu 20 Decembrie. Se șuna, că propunerea Archie-
reiloru nostri pentru Congressulu nationale s'aru fi pertrac-
tatu la Guvernu, și s'aru fi parutu, că propunerea Archierei-
loru nu șaru putea încuviințá în totu cuprinsulu ei, precum
noi aceea în Nrulu 98 alu „Telegrafulu Romanu“ o amu adusu
la cunostința publiculu nostru cetitoriu, mai cu șeama în
privința participarei Ampliatiloru de nationalitatea noastră
la acelu congressu, cari ocupa posturi mai innalte. Noua ni-aru
parea foarte reu, când șaim'a această șaru adeveri, căci șim
de șiguru, că o asemenea modificatiune a propuneréi Archierei-
loru aru trage dupa șine urmari grave, care preșene aru pu-
tea sa innapoiéșe țienerea Congressulu, căci, precum amu
intileșu, unulu dintre Archiereii nostri s'aru fi esprimatu, că
numai atunci va conchiemá Congressulu, deaca propunerea
Archiereiloru se va încuviințá în întregulu ei cuprinsu.

Sabiu în 18 Dec. Despre proiectatulu congressu na-
ționalu românescu cuprinde „Botschafter“ din Vien'a următo-
rea corespondința din Sabiu: „Precum am întieșu, Eppulu
gr. orient. din Sabiu, Cons. intimu. Baronulu de Siagun'a
în contielegere deplina cu Mitropolitulu gr. unitu din Blasiu,
Conte Ștere'a Șiuluțiu au șubsternatu Guvernu R. din
Clusiu rogarea pentru încuviințarea unui congressu natiunalu
românescu în Sabiu pe lun'a lui Februariu anulu venitoriu.

Congressulu acest'a, dupa propunerile facute, sa se com-
puna sub presidulu ambiloru Archipastori romani, din totu dire-
gatorii mai innalti de nationalitate romana, dintr'unu numeru
egalu de preoti gr. orient. și uniti, dintr'unu numeru egalu de
alti notabili romani de ambele confessiuni, prește totu camu
din 130 membrii.

Școpulu congressulu e: a dechiará Maieșt. Șele Impe-
ratulu multiemita Romániloru transilvani pentru resoluți-
nea din 18 Oct. 1862 emisala roșantințele și propunerile na-
țiunii române, și totușeodată a hotari despre lucrarea Ro-
mániloru la diet'a transilvana venitoare.

În privința din urma congressulu românescu, a căru
încuviințare probabilmente e foarte aproape, are însemnatate de-
osebita.

Nu ne arogamu, de a profeti venitoarele decisiuni ale con-
gressulu românescu asupr'a pușetionei, ce aru fi de ase luá la
diet'a transilvana: dar ne ținemu de datorința, a accentuá
orecare fapte și referințe, ce ierta a se prevedé cu celu mai
innaltu gradu de probabilitate, că Romanii nu voru cuprinde
alta pușetiune, decâtu a unității și ne'partibilității
imperatiei austriace constituțiunale, cum șucre-
șta prin diplom'a din Oct. 1860. și legea fundamentala de statu din
26 Febr. 1861. — Pentru această ne șta buna individualitatea
ambiloru demnitari bisericesci romani, carea va fi de mare în-
fluința asupr'a decisiuniloru congressulu. — Eppulu Siagu-
n'a, cunoscutu în Vien'a prin activitatea șea în șenatulu im-
perialu immultu, totușeodată a marturisitu cu credința neclati-
bila colórea Austriei mari (gross-österreichische Farbe). —
Corespondințele din Clusiu alu unei foi vienezese referéza, că Ro-
mânii transilvani intrarea șea în constituțiunea imperiulu în-
tregu o léga de condițiunea aceea, că Romanii ungușeni sa se
'npartiesca de aceleși drepturi, că cei din Trani'a. Ace-
șta nu e probabilu de locu și se pare a fi numai o invențiune
antiromana a corespondințulu din Clusiu, care negreștu aru
intrá în cornu de capra, cându aru trebui sa șrete fantân'a,
din carea a șcósu veteșea șea. Nici unu organu românescu
din Trani'a n'a vorbitu pan'acum de condițiunile intrarei în
constituțiunea imperiala, dar cei 175.000 Romani din Bucu-
vin'a, șara de a fi pușu mai înainte condițiuni, ștau pe terenulu
constituțiunei, și această cu dreptu; căci acea, care pu-
ne condițiuni, de regula nu se deosebesce multu de acelu,
care refușa. Romanii din Trani'a știu mai departe pré

bine, ca ei nu sun'tu pusi advocati pentru cei din Ungaria ori Bucovina. Mai nainte li se imputau in Ciusiu Romanilor tendintia dacoromane, si acum se pare ca se contéza la conditiuni, care din partea lor se potu pune si din partea regimului nu se potu implini. Se póte sperá, ca venitorulu congressu romanescu va adevéri, ca si in privintia acést'a s'au insielatu ómeni si n'au avutu dreptu, prochiamándu nesocotitele si nenormalivele declaratiuni ale unor'a cá vointia rationala a natiunii románe. —

Clusiu in 18 Dec. D. Vice presiedinte de Cosma a reposatu in 29/17 Dec.

Бѣковина. Динтре Сиретѣ ші Черемъшѣ, 24
Ноемв. е в. —

(Брѣтаре ші дѣкеіаре дин п-рїі трекуді.)
III.

Саѣ креде поате консісторїа, кѣ авторѣ „Доринделор“ ші ал „респ.“ е дн идеале ші жѣдекѣдіе сале челе догматико-канониче, кѣм ші дн асерѣіанеле сале челе дин „респ.“ асѣпра tendinделор елітеі наѣіанеі поастрѣ де релѣіѣнеа ортодоакѣ дин Австріа ші асѣпра зѣві Епіскоп, кареле е вѣл дин чеі маі демні ші маі стімаді дн днтреага бесерікѣ орїенталь-ортодоакѣ, кѣ е зїк авторѣ „респ.“ дн ачеле асерѣіанї ші пресѣіанерї але сале - „i n f a H i b i s“: кѣчї консісторїа фѣрѣ а скрѣта, а скїшѣа саѣ а адаоде тѣкар ѣд кѣв жїт дн ачел „респ.“ дн кѣмїнекѣ клерѣлї вѣковїнеан некондїііанат, ка Махомет коранѣл сеѣ скос дин фѣлѣжїѣ.....? Де креде Консісторїа Бѣковїнеі ачесте, апої фоарте нї се паре. кѣ крѣдїнда лї е сѣперстїііе ка ші алте маї тѣлте; ші атѣче нѣ-с тіраре де „hinc illae, et illae, et illae lacrimae“ ла пої; нѣ е тіраре нїчї де ачѣеа, кѣ дѣхл чївілісаѣіанеі ші ал дрептѣрїі аша нѣміт „Спїрїтѣл тѣмплїлї,“ че ажїнсе акѣм ші пѣлѣ ла пої, своарѣ дежа кѣ амарѣ тѣжїнїре прїн діечесѣ ші фаче сѣ стрїде акѣм маї ші петрїле, ка сѣ се пѣрїііче одатѣ крѣдїнда кѣратѣ де сѣперстїііанї..... каре дин зрѣтѣ нѣ маї сѣлїт фала ші прїрїетатеа сѣлѣлїлї дн делегѣторїі де акѣм, чї ал дн-тѣпереклїлї ші самоволнїічїеі тімпѣрїлор трекуте; кѣ атѣта маї пѣдїн днѣсѣ дн органїсѣмл аміністрѣіанал ал Бес. орїент. орт. *)
Поменїнд де пѣлѣка ачѣаста „Спїрїтѣл тѣмплїлї,“ не сїм-дїм пѣчесаді тѣкар днтреакѣта сїзнѣ ші ачѣеа, кѣ - ам „аз-зїт дин вѣтрїні“, адекѣ дин історїѣ - кѣ асеменї пѣлѣчї нѣ се алѣлѣ нїчї нѣ се нїмїческ кѣ шї жло аче тѣхнїче, - фїѣ елѣ пїезїше саѣ діректе; чї кѣ аша о пѣлѣкѣ поате нѣ-маї се днпѣка, ші сатїсфакѣіанѣ кѣ дареа-ї атрївѣтлїлї пѣчесарїѣ, кѣ дареа адекѣ де копчесїзнї черїнделор тѣмплїлї пропѣшїнте ші алѣ черкѣтѣстѣрїлор. — Дрептѣрїле історїічѣ ші наѣіанале сѣлїт асѣзїї парола спїретѣлїлї тѣмплїлї де фадѣ. Бѣковїна, патрїа ші діечеза поастрѣ есте ші ва рѣ-тѣжнеа пѣлѣ атѣче деарѣ ші діечесѣ ромѣнеаскѣ, пѣлѣ че ва маї трї дн еа тѣкар зп сѣфлет де ромѣнї ші респентїве крештїн ортодокс. Ачѣаста е карактерѣ Бѣковїнеі ші фїреск ші історїк; вїлї дин алте пѣрїї ші днпѣлѣаскѣ-се не тоатѣ зїоа че шерѣе кѣт вор вѣре алте наѣіаналїтѣді, ші кѣт ле вор фавора черкѣтѣстѣрїле їнѣденѣїале: Бѣковїна тотре-тѣжне деарѣ ші діечесѣ ромѣнеаскѣ кѣ фондл еї чел тѣнос релїіонарїѣ ромѣн, фѣндат де ромѣнї пентрѣ е-пархїе ромѣнѣ. — Аша адекѣ, кѣм Прѣтѣл, Сѣчеава, Сїретїл вор рѣтѣжнѣ Прѣт, Сѣчеавѣ, Сїретїѣ, тѣкар кѣ дн рѣжреле ачѣесте кѣрг зѣчї ші сѣте де алте рїзшоаре ші торе пте: аша ші дрептѣл Бѣковїнеі ші ал епархїеі ортодоаксе дин са ва рѣтѣжнеа не-дїсѣтавер ші пѣзѣргѣтавер

*) Ної аззїнд де ачѣесте прїн діечесѣ, нѣ пѣтем, декѣт сѣ до-рїм, ка „сѣперстїііанеле“ днтрѣ адеврѣ сѣ се депѣртезе дин крѣдїнда ортодоакѣ-кѣратѣ а епархїеі поастрѣ, ші ачѣеа нѣ кѣмѣа прїн „рѣгѣчїанї де саткѣ,“ не-кѣвїнчѣоасе ші пелѣіііте, чї прїн евлавїе сїнчерѣ, адекѣ прїн о адеврѣтѣ деско-перїре Е. Сале Епіскоплїлї пострѣ а тѣзрор неажнѣсрїлор вѣ-тѣгоаре ла окі, кѣм ші а пропрїелор дорїнде але діечезеі, ком-фоарте ашезѣмїтелор ші спїретѣлїлї сѣлїтеі поастрѣ Бесерїчї, де каре нїчї неажнѣсрї нїчї дорїндї Е. Са Епіскоплї пострѣ паре-нїсе кѣ дин їзвоаре лїтпезї н'аре нїчї о штїїндї; штїїнд днѣсѣ, спѣрѣт, кѣ ажѣторїл нѣ ва лїпсі. Ачѣастѣ дес-коперїре ар фї, дѣлѣ пѣререа поастрѣ нї а алтора кѣ пої, атѣта маї де трекундї, де-оарѣ кѣ ачеле „сѣперстїііанї“ дн орто-доксїсѣмл діечесеі поастрѣ нѣ рѣтѣжн фѣрѣ днрїзрїрї стрїкѣчоасе ші асѣпра попорѣлї, дїн каре казѣ ші сѣ фї зїс дн темпѣрїле маї позе о персоналїтате гѣвер нѣтѣжнїталь дн алтѣ дн-трѣ алте пѣмѣлїрї пентрѣ клерѣл вѣковїнеан, кѣ ел, а-декѣ клерѣл н'аре днкрѣдереа попорѣлї. Де е аша, апої кѣ вѣлѣ сѣамѣ, таре кѣв жїт, ші лѣтеа штїе, кѣ „piscis a capite.“
Рес.

дн вѣчї ка дрептѣл зпї діерї шї діечесѣ ромѣне, — фѣрѣ ка пентрѣ ачѣеа чѣїмалї колѣкѣіторї перомѣнї дин Бѣ-ковїна сѣ зївѣ а сѣфѣрї дин партеа поастрѣ саѣ а іерархїеі поастрѣ наѣіанале оарешї-каре стрѣжѣвтате саѣ асѣрїре.

Кѣ дечї консісторїа Бѣковїнеі ачесте моменте ворѣгоаре ла ел дин тоате їзвоареле фїрештї шї класїче але діерї ачѣестїа, кїар аїче дн прївїнда мїтрополїеі, шї дн спечїе дн казѣ „респ.“ ла „Апторїсѣ“ ле ласѣ сакрїфікате пѣлѣрѣ „сѣвїептїве“ авторѣлї ачелї „респ.“ шї їнтереселор лї пар-тїкѣларїе (пентрѣ „кѣ арѣ ел копї дн діечесѣ“?), маї репѣ-дїм кѣ фоарте не шїрѣ, ва, маї кѣ не арѣкѣ кїар шї дн пѣдѣмерїре, де оарѣ че консісторїа ачѣаста ка консісторїо, пѣлѣ маї ерї, алатѣ-ерї фѣ вро треї секолї сѣлї мїтрополї рѣтѣжнеаскѣ ші штїе дин архївелѣ сале, кѣ фѣрѣді рѣтенї афлѣ-торї кам демлїт акѣм дн Бѣковїна, нѣ сѣфѣрїрѣ сѣлї ачѣеа мї-трополї рѣтѣжнеаскѣ нїчї о сѣлѣдере, чї дин контра, ромѣнї прїн рѣтенїзмѣ, кѣрора дн зрѣтѣ ле вѣлї шї пропаганда рѣ-те а н о-зпї фїз жндї дин Галїдіа дн епархїа поастрѣ. фоарте тѣлѣт пѣтїмїрѣ. Дѣжнд зїк консісторїа днѣсѣ ачеле шї ачѣесте адеврѣрї дин вѣдере, днтрѣвѣт: че пѣсѣіііне апѣкѣ ел атѣлѣ фадѣ кѣ ачеле дрептѣрї історїічѣ ші днѣсѣшїетѣді на-тѣрале але діечезеі вѣковїнеане, каре дрептѣрї шї днѣсѣшїетѣді нѣ пѣмаї кѣ нїчї о потестате дн лѣте нѣ поате сѣ ле вїолезе, чї ар фї сѣ ле апере шї сѣ ле сѣзѣтеаскѣ днпрѣтїва орї шї кѣ-рѣлї фелїѣ де днчеркаре дѣшманѣ, шї днѣкѣ сѣ ле апере кѣ чеа маї сїнчерѣ шї маї їнтенсївѣ ардоре шї акѣрѣтецѣ не те-ренѣл компетїндеї сале шї ка пре зп тесазр сѣлїт шї історїк ал есїетїндеї сале шї ал есїетїндеї діечезеі неатїндївер шї нескїшѣавер дн сїнѣл сѣлї шї ал діечесеі сѣ ле пѣстрезе. — Кѣчї пре-кѣм е Бесерїка орїенталь ла крѣдїношїї сїї тотѣл, адекѣ маїка чеа дѣлѣ сѣфлетѣаскѣ шї пентрѣ ачѣастѣ лѣте шї пентрѣ чѣеа: - аша шї офїціолателе бесерїчештї дебе сѣ фїѣ тот одатѣ шї тесазрарїателе ачелор вѣлѣрї сѣфлетештї де іче шї дїнколо, каре де але пѣтѣ де-плїн авѣ, дре-птѣрїле челе консекрате де секолї але зпї комѣнїтѣді екле-сіастїіче, нѣ пот сѣ фїѣ жїпїте. — Не-фѣкѣнд днѣсѣ консї-сторїа Бѣковїнеі ачѣаста, о, атѣлѣче дебе шї пої сѣ зїчѣт: „фѣреаскѣ-не Дѣмнезеї де амїчї, кѣ де не-амїчї не вом фѣрї шї сїнѣрї!“ ...

Че днѣсѣ сѣ маї дїнем деспрѣ ачѣеа, кѣ дн ачел „респ.“ адопнат (? де консісторїо шї кѣмѣнекат клерѣлї діечезан, се дѣ ачѣестїа сѣат, ка маї вїне сѣ се сѣвдее Папѣї дин Ро-ма - сѣ треакѣ адекѣ ла „зїлї“ саѣ католіісѣмѣ, де-кѣт сѣ-шї дореаскѣ о мїтрополї патѣрлѣл рѣтѣжнї! Кѣм, кѣ ачѣа-стѣ - орї ідіогїе орї пѣрѣшїанѣ сѣ зпѣште Консісторїа, кѣ о рекомѣндѣ клерѣлї сѣлї діечезан!? Вѣре Консісторїа поате сѣ се днсїнѣзе кѣ сѣатл ачѣаста зпї штїісте пѣрїї а лѣшеї, фѣкѣндѣ-о сѣ крѣадѣ, фѣрѣ а-ї пѣса де сѣспекѣл че шї-л-ар пѣте траде асѣпрѣ-шї дин партеа челеїа-лалте, — фѣкѣнд зїк прїн ачѣесте ворѣе семї, кѣ дн сї пѣл сѣлї е прїпрїа казѣ а атѣтор фолосѣрї. респентїве рапе, че ле сѣфѣрї сѣлїта поа-стрѣ ортодоксї дн Бѣковїна пѣлѣ акѣм, шї, кѣ шї прїспѣ-кѣл прїмїіторїі, еар респентїве перїколѣл пентрѣ вїіторїіме е тот дн мїжлокл сѣлї? —

Поате кѣ се афл дн лѣте де-ачеї зшорї ла жѣдекѣтѣ шї комѣнаѣіане, карїї ар сокотї, кѣ, трекунд де-ачѣесте ворѣе прїн офїціл Консісторїа лї ортодокс ал Бѣковїнеі, вор кѣштїга дн шїрл де днтлї, апласѣл не-ортодокшїлор, еарѣ маї департе фавоареа шї спїрїконїреа їнстанделор полїтїче дин ачѣастѣ монархїѣ, шї аша, дн вл-тїмѣл шїр-а провадіз неа сѣпрѣтѣ а „дорїнделор“ де о мїтрополї сепаратѣ дн Бѣковїна кѣ врѣ кѣдї-ва епіскопї etc. Сѣлїт, репѣдїм, поате зпїї, карїї гѣндеск, кѣ кїар прїн ачѣеа вор ажїнѣе скопѣл лор маї лѣсне, деакѣ вор рѣс-пѣндї прїн лѣте кѣвїнтеле: „маї вїне сѣ не дѣт сѣлї Папа дела Рома etc.“ —

Поате дн сѣфршїт, кѣ зпїї ка ачѣеїа, карїї аша гѣндеск (?) шї фѣреакѣ акѣм дн сѣкрет шї тѣлеле де вѣкѣрїѣ шї спѣ-раре тѣжнїгоаре, кѣ кѣ ачеле шї алте асеменї ворѣе се вор дн сїнѣлѣа пре сїне шї пре „дорїнделор“ лор їнстанделор пор-тїгоарїе: еарѣ дела ачеле дорїндї шї рѣгѣрї комѣне днтемееате не адеврѣ шї пѣчесїтате але ромѣнїлор орто-докшї дин днтреага Австріѣ де зпї мїтрополї рѣтѣжнеаскѣ пентрѣ Бѣковїна, Ардеал шї Улгарїа вор рѣтраде фавоареа компетїнте. Днѣсѣ пої сокотїм а авѣ темейї сѣ пресѣііінем, кѣ чїне кѣ че мїжлоаче днѣлѣ сѣ шї емоате ско-пїлї сѣлї, ачѣа шї кѣнѣлѣ ва прїїмї шї дела Дѣмнезѣлї шї де-ла лѣте. Де ачѣеа де чї:

Ної нѣ пѣтем креде, кѣ консісторїа Бѣковїнеі с'ар де-

prope de densulu, si dupa cuvintele proprii - avea instructiune presidiala, ca se repuna limb'a magiara de oficiosa. Acesta se putea crede si asteptat, aducandu-ne aminte de intimatulu sub Nrulu 55,466., mai susu citatu, si se pote crede, deca vomu considera seriosu, - si deca vomu esperie chiaru si din alte evenimente politice, ca guvernulu acestu nou, ca si „potens potenter agit“ a facutu, cumu i-a placutu.

Era vorb'a intra romani, dar' numai vorba gola a remasu, ca se mergea o deputatiune la Imperatulu in caus'a limb'e - seu se se lucre ceva de acasa, numai (vedi Die Poenariu ca) romanii iera tacura. - S'au lasatu pasivitatii. - Cei in diregatoria, firesce ca nu putea juca rola de primipili in asia timpu, - cei resignati, ca advocati independinti, ar fi pututu face multu, pentru ca poporulu spriginesce inteliginti'a in tote timpurile, candu cunoaste interesulu seu nationalu. Si mai era si alti romani independinti. - Una motivu alu pasivitatii era „ca nici prin deputatiune nu putem ajunge la nemic'a, deorece Cancelari'a ungresca nu partinesce limb'a romana de oficiosa in Comitatu, - si Cancelari'a s'a mai apropiatu de regele Ungariei, e aproape impacatiunea si tote suntu inzadaru“. - Tocm'a pe acestu timpu, candu romanii chiaru 'si facea planuri pentru deputatiune, se cetia prin foi, ca Moise episcopulu in fruntea unor slovacia fostu in causele lui nationale la Vien'a, dar' s'a rentorsu nemangaiatu, si - dicendu asia - batjocoritu de jurnalistic'a magiara, si a timpului acestui conservativ; altu motivu alu pasivitatii pentru limba era, ca romanii, si cei din diregatoria, si cei resignati, de asemenea se ocupu atunci cu caus'a Mitropoliei romane, - si in acest'a, fia disu cu onore, facura, ce putura.

In acestu modu, si intra asia imprejurari a remasu limb'a magiara de oficiosa in Comitatu; de alta parte D-lu Serbu, nu numai ca a primitu in ramurile jurisdicțiunei, si in limb'a romana, ma acele, ce se dedea nemidlocitu la partida - si nu la judele de cercu, - se intorcea din centru romanesce. - Firesce, ca aceste era putiene! - Altmintre e unu faptu constatatu, ca D-lu Serbu, presiedindu la sedri'a civila, si audindu pe unu referentu, ca la o rugare romana, da o indorsata in limb'a magiara, a demandatu ca trebuia se se dee romanesce. - Respondiendu asesorulu, ca nu scia serie romanesce, i s'a respunsu: „seu invetia, seu resigneza, pentru ca asemenea cause trebuia se se lucre romanesce!“ - Eu, dupa cunosciinti'a mea, asiu pute dice, ca de ar aternu numai dela Dlu Serbu introducerea limb'e romane, si nu dela guvernulu ma chiaru si dela celu din Vien'a, - in Carasiu limb'a romana ar fi oficiosa. - (Va urma).

Din Comitatu Carasiului, 25. Decemb. 1862.
(Urmare si incheiare).

Candu s'au rencorporatu Banatulu cu Ungari'a, Maiestatea S'a prebunulu nostru Monarchu gratiosistim'a s'a vointia despre aplicarea barbatloru romani la deregatoriile din provinci'a reincorporata au dechiaratu in preinaltulu rescriptu din 27 Dec. 1860 in urmatoriulu modu: „Spre impaciuirea ingrigiriloru romane despre nationalitatea si limb'a s'a, in locurile inde-satu locuite de romani se se applice de deregatori numai barbati abili de nationalitate romana.“ Preinaltulu acestu rescriptu imperatescu cuprinde in sine fuintana de dreptu, la care noi romanii banatieni sub tote imprejurarile vomu alergacu deplin'a confedintia a supusiloru leali. Deca e oportunu, deca ecuitatea aduce cu sine, ca in comitatu Aradului se se puna in fruntea trebiloru unu barbatu de nationalitate romana, comitatu Carasiului in puterea acestui preinaltu rescriptu imperatescu posiede totu dreptulu, de a ave in fruntea s'a unu barbatu romanu. Faces'aru din destula vointiei preinalte manifestate in acestu rescriptu imperatescu prin chiamarea unui neromanu, cum e d. Makai, in fruntea trebiloru comitatului nostru, lassamu onor. diurnalu romanu din Pest'a, care ne-au adusu scirea acest'a, se respunda; noi romanii din comitatu Carasiului avemu tota confedintia in loialitatea innaltului guvernulu, cumea favoraver'a intereseloru nostre nationale preinalta vointia imperatesca o va aduce la indeplinire in tota estinsiunea ei.

In catu onor. diurnalu romanu din Pest'a are cuventu a'si apromite in specie de a D. Makai tote acelea avantaje pentru interesele nostre nationale, care romanii le potu, si in puterea preinaltului rescriptu imperatescu au dreptu a-le asteptat dela functionarii romani, pentruc'a D. Makai au fostu unulu din cei putini magiari, care si-au datu vetulu pentru introducerea limb'e oficiale romane in comitatu, noi ne marginimu aici a reproduce simpl'a dechiaratiune a Dlui Makai

facuta cu ocaziunea aceloru debateri: - „Fiindu-ca in intrebarea presinte capacitatea nu mai are locu, er' majoritatea o pentru introducerea limb'e romane, asi'a si eu me dechiarazu pelunga majoritate.“ - Lassamu onorabilulu diurnalu din Pest'a, ca se deduca din aceste cuvinte bun'a vointia a D-lui Makai pentru interesele nostre nationale. Pana candu onor. diurnalu pestanu 'si va trage sorot'a s'a in privinti'a acest'a, noi vomu remanea pelanga convingerea nostra, cumca interesele nostre nationale numai prin unu romanu se potu innainta mai bine, si pentru aceea nu vomu inceta a apela la gratia prebunului nostru monarchu, ca in fruntea trebiloru comitatului nostru acumu si in viitoriu numai unu barbatu de nationalitate romana se se asieze.

Unu membru alu suspinsului comitetu comitatensu.

Vien'a. „Botschafter“ ne spune, ca la pregatirile pentru diel'a transilvana se luca barbatosce si se pare ca dona principii s'aru fi si statoritu: unulu, ca deputatii sa nu se tramita, ca pan' acum, prin totalitatea singuriteloru municipie, ci din cercuri de alegere desemnate pentru fiacare ablegatu, apoi ca deputatii sa nu pota fi legati prin instructiuni purcese de-la alegatorii sei.

Franci'a. Lucrurile din Mexicu nu mergu dupa placulu Francesiloru. Regimulu va sa tramite trupe ajutatoare. - Mitropolitulu din Parisu, Card. Morlot, a reposatu.

64-1 Konkurs.

An Komzna Komterzly dn Eparchia mi Protopresvitera Verseckly e vakant postyl de dvuzd'torij romznesk. Emolumentele anzale sznt: 105 fl. v. a. 30 meci de grzj, 25 meci de kzkpzz, 100 pnci sare, 25 pnci lzmini, 6 stajkeni de lemne, $\frac{1}{2}$ de langz de grzdinz mi kortel liver.

Dopitorni az rekzrzprie sale aceszti Konkistorij, alztrpand karte de votez, adeverinzele despre karpnzile sale, despre servizprie pnz akznt, mi despre pprtarea politikz mi moralz pnz dn 10-lea Ianuarie 1863 a szvzterne.

Konkistorija Eparchiei Verseckly.

65-1 Concursu.

Pentru ocuparea postulu invetiatorescu la scola populara romana gr. or. din Buciumu-Satu, sa deschide prin acesta Concursu, pona la 10 Ianuaru 1863.

Emolumentele suntu: 200 f. v. a. si trei stangeni de lemne. Concurrentii au sa documentedie:

a) Ca au absolvatu celu putinu patru clase normale, si cursulu Pedagogicu in Institutulu diecesanu.

b) Ca suntu romani de religia greco-orientala,

c) Adeverintia despre portarea morala, si acestea pana la terminulu prefiptu, spre a se potea asterne Escelentiei Sale D. Episcopu diecesanu, spre parintesc'a intarire.

Abrudu in 15 Decembre 1862.

Inspectorulu Scoleloru gr. or. din Protopop. Zlatnei de josu.

Absolonu Popoviciu, Protopopu.

63-2 Konkurs.

Devenindz staziznea dvuzd'toreskz a szbolei poporale greko-reszrite ne dn Fzgzrazz vakantz, sz dechide pentru okzparea ei Konkursz pnz la 30 Decembre a. k.

Dopitorni de a okzpa aceszti postz, - kz kare este dnprezmatz o leafz anzalez de 200 fl. v. a. kvartirz liverz, 6 stajkeni de lemne - mi a 5-a parte dn pikzpzrie ce vinz la Biserikz, - szntz postzi az azderne petiziznele sale pnz la szsz arzatzlz terminz, provzzyte

1. kz Atestatz, kz az absolvatz dzpnaszlz, km mi kzrzlz pedagogiko-teologikz dn institzlz diecesanz, -

2. Atestatz despre pprtarea moralz, mi despre kznozdzerea de pnz a kvztrilorz, mi a tipkzly visericeskz, - postinzze a fi mi kvztreuz dn strana drzptz, dn toatz Dzminaka mi szvztoarea de peste anz, seara, mi dzmineaza, la aceszti skaznz protopopeskz.

Fzgzrazz 2. Decembre 1862.

Inspekiznele skolarz dzstr. gr. rzszriteanz.

Petrz Popescuz, Protopopz.

Din caus'a ss. serbatori a le nascerei Domnului nr. venitoru va esi sambata in 29 Decemvre. -